

A mai napon vettünk végső búcsút a 2017. június 5-én, életének 85. évében elhunyt Jókai Anna kétszeres Kossuth díjas írótól, a Nemzet Művésztől.

A szertartásra a Magyar Szentek Templomában került sor a hazai és külföldi magyarság számos politikusának, az író pátyatársainak és tisztelőinek részvételével.

Jókai Annához több évtizedes barátság fűzött engem is, úgyis, mint a cigányok barátjához, pártfogójához.

Párolója és szerzője is volt lapunknak a Közös út - Kethano Dromnak, és a Közös út Baráti Kör alapító tagjaként is rendszeres résztvevője programjainknak.

A 80. születésnapja alkalmából az Éghajlat Kiadó ünnepi kiadvánnyal emlékezett meg Jókai Annáról. Ebben a kötetben jelent meg az alábbi írásom is. Ezekkel a sorokkal és egy írószövetségi baráti beszélgetés képeivel búcsúzom most tőle.

ISTEN ÁLDJON DRÁGA ANNA!

„A szellem műhelyében nincsenek nyugdíjasok.”

Mennyire illik ez a megállapítás magára az idézet szerzőjére, Jókai Annára!

Az ország élő lelkiismerete... mondják róla sokan, joggal.

Jókai Anna író - költő olyan ember, akit nem lehet nem szeretni. Már a puszta megjelenése is valami megmagyarázhatatlan nyugalmat, békességet sugall sokunk számára.

Mi cigányok is úgy érezzük, hogy már nagyon régen ismerjük, közénk tartozik, a barátunk...

Hiszen mindig fontosnak tartotta, hogy eljöjjön közénk, ott legyen a rendezvényeinken, hogy nyomatékot adva mondanivalójának, üzenjen mindannyiunk, így a cigányok számára is.

De ezzel a többségi társadalomnak is üzent, arról, hogy Magyarországnak elemi érdeke a cigányság felkarolása.

Hál' Istennek vannak már Európában, s Magyarországon is öregedő társadalmunknak felkészült cigány polgárai, akiknek össze kellene fogniuk, hogy kezükbe vegyék saját sorsuk irányítását.

Ez az ügy mindig fontos volt Jókai Annának, soha nem titkolta, nyilvánosan is beszélt róla.

Gyakran publikált erről a Közös Út – Kethano Drom című lapunkban is.

Bátran fordulhattam hozzá, mindig támogatott bennünket, nyitott volt az ügy iránt, s ha módjában állt, segített. Többször kifejtette; azt tekinti a konfliktusok forrásának, hogy nem ismerjük egymás kultúráját.

Emlékszem az első találkozásunkra... Dr. Ranner Gizella, a Nők Lapja akkori főszerkesztő-helyettese mutatott be bennünket egymásnak. Arról beszélgettünk, hogy a cigányoknak esélyt kell adni és lehetőséget arra, hogy megmutathassák értékeiket, kultúrájukat. Jókai Anna akkor úgy fogalmazott, hogy a tehetséggel szövetséget kell kötnünk, s nem szabad engedni, hogy nyelvünk és kultúránk veszendőbe menjen.

Az első perctől kezdve lelkem legközelebbi rokonának tartottam, és éreztem, hogy ő is így van vele. Azóta is Isten ajándékának tekintem, hogy vele megismerkedhettem, s hogy barátságunk azóta is tart. Erre nagyon büszke vagyok.

Sok Jókai Annára lenne szüksége a mi homloknyi kis hazánknak, és a cigányok társadalmának is!

Ebben az évben a Közös Út – Kethano Drom indulásának 20. évfordulóján megalakítottuk lapunk baráti körét. Ahogyan az indulásnál, úgy most sem hiányozhatott Jókai Anna, az alapítók közül.

A zord hideg és a nagy hóesés ellenére most is eljött közénk, hogy szívhez szóló szavaival bátorítson bennünket.

Sok szó esett ezen az esten arról, milyen nehézségekkel küzd a cigány kultúra...

Azt kérdeztem tőle, mit jelent számára a Közös Út.

Maga a közös út kifejezés – elmond mindent válaszolta. Elmond mindent a közös életünkről, a jövőnkről, a lehetőségeinkről.

Az útról beszélt, amit néhányan céltalan csavargásra használnak, mások pedig, akiknek határozott céljuk van utazásra. Jókai Anna szerint az úton lévők legmagasztosabb célja a zarándoklat.

A zarándok, mindig egy magasabb rendű célnak rendeli alá tevékenységét, s valahogy így kellene ennek most is. Együtt kellene haladnunk mindannyiunknak a közös úton.

Kihangsúlyozta, hogy összefogásra, egységre és értékteremtésre van szükség.

Ezt sokan elmondják, de mily kevesen vannak azok, akik méltatnak is bennünket cigányokat arra, hogy eljöjjenek közénk, hogy meghallgassanak bennünket, hogy sorsközösséget vállaljanak velünk.

Jókai Anna ezen kevesek közül való, ahogy így volt ezzel Gyurkovics Tibor, Bánffy György, Mezei András, Fodor András ..., hogy csak néhány nevet említsek felejthetetlen emlékü közös barátaink közül, akiknek emberi nagysága előtt ily módon is fejet hajtok.

Ma a világ nem erről szól! Sokkal inkább a széthúzásról, a gyűlölködésről, az egymásra mutogatásról...

Az emberek pedig sokfélék; nem, faj, bőrszín, társadalmi státusz, fizikai és szellemi jellemzők... a sor majdnem végtelen. Ahogy a lehetőség is, arra nézve, hogy megítéljük, vagy megértjük, s megpróbáljuk elfogadni egymást.

Történelmi igazságtétel? Ennek helye van, de csak az igazság mércéje alapján. Az pedig független kellene hogy legyen a napi csoportérdekektől...

Messzire előre szaladtam gondolataimban Jókai Annától, de talán bocsánatos bűn, mert ő olyan személyiség, aki mindig gondolkodásra, elgondolkodásra készíti az embert.

Ami biztos; ő mindig barátként, testvérként volt közöttünk!

A 80 éves évforduló összegzésre készített. Ha emlékeim között kutatok egyre több hajdani beszélgetés, találkozás jut eszembe. Jó érzéssel tölt el, mert mindig a szeretet hangján szólt hozzám, hozzánk.

Szájából mindig hiteles volt a szó. Sajátos bölcsessége képessé tette őt arra, hogy a dolgok mélyére lásson, s üzenjen a mai kor emberének, arról, ami időt álló, ami örök érték.

Idézem: „Vágyunk az otthonosság érzetére, ahol mindenkinek joga, hogy sérelmeit és álmait, véleményét elmondhassa, s ugyanakkor kötelessége, hogy a másikat meghallgassa. Ehhez szükséges az az akarat, ami a mérleg serpenyőjének mindkét oldalát felszabadítja, s ránk bízva, a súlyt melyik oldalára helyezzük.”

Mennyire szükségét szenvedünk ma ebben, sokkal inkább, mint eddig bármikor közös történelmünk folyamán.

Mindig fülemben csengenek szavai..., mint a kereszténység legalapvetőbb igazságainak megtapasztalása; a krisztusi alázat, s az őszinte igaz emberi szeretet.

Én talán kicsit önzően azt mondom, ő a mienk... de ő az egész nemzeté..., a magyarságé.

Jókai Anna nagy értéket hozott létre és én nagyon boldog vagyok, hogy kortársa lehetek.

Olvasói, kortársi szeretetemet küldöm őszinte nagyrabecsüléssel, igaz testvérbarátsággal Jókai Annának:

Rostás – Farkas György

Búcsú Jókai Annától

Írta: Rostás - Farkas György

2017. június 26. hétfő, 12:59 - Módosítás: 2017. június 26. hétfő, 13:21

